

KURJER ZACHODNI

» ISKRA «

ROK XXVI

Piątek, 8 marca 1935 r.

Nr. 66

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec
Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 75.

P.K.O. 302.712

Opłata poczt. niszczona ryczałtem.

Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do domu i przesyłką pocztową

2.50

Zima sprzyja powstańcom greckim

Przed atakiem na Saloniki

BERLIN, 7.5. (PAT). N. B. I. donosi z Białogrodu, że według informacji tamtejszych dzienników, położenie w Grecji w ciągu ostatniej doby nie uległo zmianie. Gen. Kondylis naczelny dowódca wojsk rządowych waha się jak gdyby o rozpoczęcie decydującej bitwy, nie chcąc doprowadzić do większego rozlewu krwi. Dziennik „Politika” twierdzi, że powstańcy rozporządzają znacznymi zapasami broni i amunicji, gdyż w ich ręce dostały się bogato zaopatrzone arsenały. Wielu zmobilizowanych rezerwistów

oddziały wojskowe odsyłają spowrotem uważając ich za niepewnych. Venizelos prowadzi energiczną akcję werbunkową przeciw rządowi. W Atenach rozrzucono wielką ilość ulotek, wzywających ludność do powstania przeciw rządowi. Aczkolwiek w kołach urzędowych twierdzą, że flota, którą rozporządzają powstańcy jest niezdolna do akcji, gdyż okrętom brak węgla, oczekiwany jest w najbliższej przyszłości atak na Saloniki. Według prywatnych informacji okręty znajdują się już w drodze

do Salonik, przyczem jeden z torpedowców zbliżył się do portu Saloniki i dał kilka strzałów do miasta, poczem jednak znowu się oddalił. Okrety powstańcze ciągną za sobą kilka statków pasażerskich, które zatrzymały na drodze.

KASY OPANOWANE PRZEZ POWSTAŃCÓW.

ATENY, 7.5. (PAT). Agencja Ateńska donosi, że wielkie opady śnieżne w Macedonii utrudniają operacje przeciw powstańcom. Według wiadomości ze źródeł urzędowych zbuntowani oficerowie zagarnęli kasy banków krefeńskich oraz kasy arsenałów, które dostały się w ich ręce.

JUGOSŁAWIA WSPOMAGA TSALDARISA.

BIAŁOGRÓD, 7.5. (PAT). Dziś wysłano ze Skoplie w kierunku granicy grecko-jugosłowiańskiej transport amunicji i materiałów wojennych. Stosownie do porozumienia zawarte-

go między rządem greckim i jugosłowiańskim. Na zasadzie tego porozumienia wysłano również 12 samolotów, w tem dwa samoloty bombowe.

EGIPT NIE SPRZYJA POWSTANCOM.

LONDYN, 7.5. (PAT). Reuter donosi z Kairu, że na wypadek gdyby zbuntowane okręty greckie szukały schronienia w Aleksandrii rząd egipski wydał polecenie, aby załogi tych statków zostały rozbrojone, a broń i amunicja skonfiskowane. W strategicznych punktach miasta ustawione zostały silne patroły policyjne celem uniemożliwienia ewentualnych manifestacji miejscowych zwolenników Venizelosa, których kolonja liczy bardzo wielu.

SENSACYJNA WIEŚĆ.

ALEKSANDRIA, 7.5. (PAT). Wielką sensację wywołała tu pogłoska, iż do Aleksandrii zbliża się krążownik grecki, na pokładzie którego znajduje się rzekomo Venizelos.

s. p.

z BECHCZYC - RUDNICKICH

SABINA STACHLEWSKA

WDOWA PO S. P. DYONIZYM

opatrzona S. S. Sakramentami, zasnęła w Bogu dnia 7 marca 1935 roku przeżywszy lat 60.

Eksportacja drogiej nam zwłok ze szpitala Ubezpieczalni w Sosnowcu ul. 3 Maja do kościoła Parafialnego w Sosnowcu nastąpi dnia 9 marca r. b. o godz. 9-ej i pół rano, pozem odprawione zostanie nabożeństwo żałobne i wyprowadzenie Zwłok na cmentarz miejscowy do grobu rodzinnego.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pogrążeni w głębokim smutku 1320

Córki, Syn, Synowa, Zięciowie,
Wnuczka, Wnuki i Rodzina.

s. p.

STANISŁAWA z Worzfeldów JELENIEWSKA

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami zasnęła w Panu w dniu 7 marca 1935 r.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy kopalni „Juliusz” do kościoła parafialnego w Porąbce nastąpi dnia 8 marca o godzinie 17 m. 30.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się dn. 9 b.m. o godzinie 9 rano pozem wyprowadzenie zwłok na cmentarz miejscowy.

Na smutne te obrzędy zapraszają przyjaciół i znajomych pogrążeni w smutku 1321

Mąż, Dzieci i Wnuczka.

Projekt nowej Konstytucji

w ogniu dyskusji na komisji sejmowej

WARSZAWA, 7.5. (tel. wł.) — Sejmowa komisja konstytucyjna obraduje dziś od godz. 10 rano nad poprawkami do projektu nowej konstytucji. Na sali obecni są wszyscy trzej twórcy projektu nowej konstytucji, a mianowicie p. prezes Ślaski oraz wicemarszałkowie posłowie Car i prof. Makowski.

W dyskusji pierwszy zabral głos poseł Winiarski z Klubu Narodowego, który podkładał, że jeżeli przedstawiciele klubu będą głosowali przeciw zmianom, proponowanym przez Senat, to nie znaczy, że są przeciwni zmianie konstytucji. O konieczności tej zmiany Klub Narodowy już mówił przed 1926 rokiem, dając temu wyraz w szeregu wniosków. Wniosek ten zdążył do wzmocnienia władzy prezydenta i rządu, do naprawy sejmowania, do zapewnienia poszanowania prawa i odpowiedzialności rządzącej. Obrona przez B. B. metodzie, wyrażonej w ówczesnych, sprzeciwialiśmy się po pierwsze dlatego, że zasady te są jaknajdalej od naszych po drugie że obecny Sejm, nie odzwierciedlający społeczeństwa, nie ma moralnej legitymizacji do naprawy ustroju, po trzecie, że rzecz dotyczy się w aktualnym, nie przebiegającej w środkach walki i stwarzania faktów dokonanych, walki i naruszenia prawa. Rzekomiej uchwalony 26 stycznia ub. r. odmawiamy wszelkiej pomocy, jest ona nieważna i nie była z samego prawa. Wszystko, co byłoby zbudowane na tej podstawie, też będzie nieważne.

Senat zaproponował nie tylko redakcyjne i drugorzędne poprawki, ale poważnie zmienił tekst uchwały z 26 stycznia r. ub. nadając mu zewnętrzny wygląd ustawy;

Dość wymienić zniesienie elity i wskutek tego nadanie innemu charakteru obywatelskiej władzy Prezydenta, usunięcie proporcjonalności, pozostawienie Senatowi bez bliźszego oznaczenia jego uprawnień wreszcie naruszenie statutu konstytucyjnego Śląska.

Mówca na podstawie stenogramu sejmowego z 26 stycznia ub. r. udawał, że o ile B. B. stoi na stanowisku ważności uchwały styczniowej, musi przeprowadzić poprawki senackie większością dwóch trzecich głosów.

Będziemy zwalczać ten projekt — koń-

czy poseł Winiarski — gdyż uważamy go za szkodliwy, kopiący przepaść między społeczeństwem, a państwem i utrwala jącej istniejącej dzisiaj ścian walki wewnętrznej.

Skończył głos poseł Czapliński z PPS, który zajął się rozpatrzeniem pierwszych dziesięciu artykułów projektu, zaznaczając, że prowadzi one do przetransformacji państwa i do zupełnego usunięcia w cień społeczeństwa.

Dyskusja przebiegała nie do wieczora, przyczem zabierało w niej głos 12 mówców.

Polityczna chrypka Hitlera

nie przeszkodzi podróży Simona do Moskwy

LONDYN, 7.5 — Dyplomatyczny korespondent „Morning Post” donosi, że Simon i Eden udadzą się do Moskwy mniej więcej za tydzień.

Angielskie koła polityczne wyrażają nadzieję, że zaniebienie Hitlera do tego czasu przejdzie i że ministrowie angielscy będą mogli złożyć wizytę w Berlinie w drodze do Moskwy.

Dziennik zaznacza, że ogłoszenie „Białej Księgi” w przeddzień wizyty ministra Simona w Berlinie nie było dziełem przypadku, lecz miało na celu stworzenie podstawy dla rokowań.

LONDYN, 7.5 — Dyplomatyczny korespondent „Daily Telegraph” omawiając odroczenie wizyty Simona w Berlinie, oraz wczorajszą debatę w Izbie gmin zaznacza, że plan wizyty w Warsza-

wie i Moskwie nie został wcale zaniechany.

Rząd angielski otoczył od przedstawicieli zainteresowanych państw zapewnienia, że uważają one wizytę ministrów angielskich w dalszym ciągu za aktualną. Ogólnie przypuszczają, że podczas poniedziałkowej debaty w Izbie gmin przedstawiciel rządu złoży oświadczenie w tej sprawie.

ZANIEPOKOJENIE W JAPONII.

BERLIN, 7.5. PAT. — N. B. I. donosi z Tokio, że ogłoszenie angielskiej białej księgi oraz powzięta przez rząd francuski decyzja budowy dwóch wielkich okrętów wojennych po 35 tys. pojemności wzbudziły w japońskim prasie pewne zaniepokojenie.

Gen. Gąsiorowski OPUSCIŁ HELSINGFORS

HELSINGFORS, 7.5. PAT. — Szef sztabu głównego gen. Gąsiorowski wraz z towarzyszącymi mu osobami zwiedził oddziały marynarki wojennej w porcie. Śniadanie na cześć gości polskich wydał minister obrony narodowej. O godz. 16 gen. Gąsiorowski wraz z towarzyszącymi mu oficerami opuścił Helsingfors.

Prof. Ponikowski ZRZEKŁ SIĘ MANDATU

WARSZAWA, 7.5. PAT. — Prof. Antoni Ponikowski, który w dniu 26 lutego wystąpił z klubu Ch. D. wysłał wieczorą do kancelarii sejmowej pismo, w którym zrzekł się mandatu poselskiego. Prof. Ponikowski uzyskał mandat z listy państwowej.

Nieszczęśliwy wypadek PREMIERA FRANCJI.

PARYŻ, 7.5. (tel. wł.) — Premier Flandin wychodząc dziś z domu podziгнаł się i przy upadku zranił się w kolano. Mimo to premier przewodniczył na radzie gabinetowej.

Spowodowi nieobecności ministra Laval'a i Requiena oraz min. sprawiedliwości Radca nie pozwoliła żołnierzom decyzyj w sprawie efektywów francuskich, Niemniej po „ekspozycji” ministra wojny dokonano pewniejszej wymiany poglądów na ten temat. Sprawa ta będzie rozpatrywana jeszcze na posiedzeniu w najbliższym tygodniu lub środku.

Niepewny los RZĄDU BELGIJSKIEGO.

BRUKSELA, 7.5. PAT. — Po wczorajszej debacie w Izbie Deputowanych położenie rządu Theunisa stało się niepewne. Wynik głosowania może łatwo doprowadzić do ustąpienia rządu.

Człowiek -- ptak skrzydlaty

Epokowy wynalazek w dziedzinie lotnictwa

Od czasu legendarnego lotu mitologicznego Ikara zdarzyło się w czwartek, 28 lutego po raz pierwszy że człowiek wzniósł się w powietrze zupełnie tak jak ptak, tylko dzięki pomocy swych mięśni. Jak już bowiem pokrótce donieśliśmy, Clam Sohn, 22-letni amerykański pilot wzniósł się na samolocie, prowadzonym przez innego pilota nad lotniskiem Daytona Beach (Floryda) na wysokość 4 tys. m., wyskoczył następnie z samolotu, leciał dłuższy czas przy pomocy sporządzonych przez siebie skrzydeł z aluminium i lin żaglowych, a wreszcie opuścił się na ziemię. Clam Sohn poruszał skrzydłami

wyłącznie rękami i nogami.

Ta pierwsza próba lotu ludzkiego na sposób ptasi została podjęta przypadkiem właśnie w tym czasie, gdy szybko po sobie uległy katastrofie dwa do największej doskonałości doprowadzone typy dzisiaj używanych statków powietrznych: olbrzymi okręt powietrzny Aeron i olbrzymi samolot D. O. X. Ta współbieżność w czasie jest niewątpliwie przypadkiem, może być jednak więcej, niż optymistyczna zapowiedź nowocześniejsza, gdy Clam Sohn oświadcza, że człowiek niebawem będzie latał jak ptak

zupełnie swobodnie.

Śmiały lot Clama Sohna rozegrał się nad głowami niezliczonej ilości widzów. Głowy młody pilot znowu stał na ziemi, rozentuzjowany tłum uniósł go na ramionach, urządzając mu niesłychaną owację. Nazwisko zaś Sohna jest dzisiaj w Ameryce równie popularne, jak niegdyś nazwisko Lindbergha.

Clam Sohn nieraz już zeskakiwał ze znacznej wysokości przy pomocy spadochronu. Opowiada sam, że po jednym z tych skoków, gdy bezwolny i niedoświadczony padał na ziemi, powziął postanowienie skonstruowania jakiegoś aparatu, któryby pozwolił kierować własnymi ruchami. Zdecydował się sam ten aparat skonstruować i wypróbować go choćby z narażeniem swego życia. Młody wynalazca zabrał się starannie do trudnego zadania.

Rekord skoku Z SAMOLOTU.

MOSKWA, 7.3 — Lotnik Kałamow ułatwił w Leningradzie nowy rekord wysokości skoku ze spadochronem. Kałamow wyskoczył z samolotu, kiedy znajdował się na wysokości 6.800 metrów przy temperaturze minus 41 stopni. Kałamow nie był zapobiegany w zbiornik z olejem.

nia. Zrazu studiował przez jakiś czas lot ptasi, następnie anatomiczną budowę skrzydeł ptasich, a gdy mechanika lotu ptasiego była mu już zupełnie jasna, zabrał się do budowy skrzydeł, przeznaczonych dla użytku ludzkiego. I istotnie skonstruował istne skrzydła ptasie długie na 2 m., a szerokie na metr, sporządzone z płótna żaglowego, napiętego na ramy aluminiowe i oparte go ponadto na żebrach aluminiowych. Te skrzydła przypina sobie Clam Sohn do ramion i porusza nimi dzięki prostemu mechanizmowi

mięśniami rąk i nóg.

Rankiem 28 lutego wzniósł się Clam Sohn z zaprzyjaźnionym inżynierem nad Daytona Beach. Dzień był jasny, słoneczny, choć zimny. Gdy samolot znalazł się na wysokości 4 tys. m. ujrzeli widzowie przez lornetki, że Sohn zeskoczył z aeroplanu. Po kilku sekundach otworzył się spadochron. Lotnik spadał przez kilkaset metrów, następnie ściągnął

spadochron, a otworzył swe skrzydła. Na tej wysokości podobny był zupełnie do mewy.

Pilot Parker, który znajdował się wśród widzów, opowiadał później, że serce jego dośłownie przestało bić, gdy widział jak Clam Sohn powierzył swe życie skrzydłom. „Była to wielka chwila — mówił. — Wszyscy drżeli, że nastąpi nieszczęście. A jednak ujrzeliśmy cud. Człowiek tam na wysokościach leciał jak ptak i przysięgaliśmy, że to mewa, gdybyśmy nie wiedzieli, że to Clam Sohn. Długimi ruchami płynął w powietrzu. Widzieliśmy wyraźnie poruszenia skrzydeł. Następnie położył się na boku, obrócił się nieco i leciał ukośnie,

jak czasem jaskółki.

Denerwujący lot trwał 12 minut. W pewnej chwili Sohn jak jastrząb rzucił się nagle w dół i znalazł się na ziemi. Spowodu chłodu zmarzł nieco lecz oczy jego promieniały szczęściem. Zwyciężył.

70 tys. ochotników włoskich zostanie wysłanych do Afryki

RZYM, 7.3. PAT. — Agencja Stefani komunikuje, że gen. Rudolfo Graziani mianowany został gubernatorem Somali i marzylim dowódcą wojsk włoskich w Afryce Wschodniej. Gen. Graziani wyładował już w Mogadiscio z pierwszym oddziałami dywizji Pelottarilana. Premier Mussolini wystosował do ustępującego gubernatora Rava pełen sentencjonalnie telegram, w którym stwierdza, że przygotował on w Somali najlepszy grunt dalszych wysiłków.

Podczas gdy dywizja Gavinana koncentruje się w Neapoli w oczekiwaniu na statki, mające ją przewieźć do Afryki Wschodniej, z Genui wypłynęły oddziały mające wzmacniać włoskie siły w Somali. Oddziały lotnicze liczą około 1.000 ludzi i składają się niemal wyłącznie

nie z ochotników. Państwowe wytwórnie lotnicze otrzymały już zamówienia celem uzupełnienia materjałów lotniczych wysyłanych do Afryki.

Z rozkazu premiera Mussoliniego wszyscy ochotnicy będą wcielani wyłącznie do formacji milicji faszystowskiej, mającej się udać do Afryki Wschodniej. Na ochotników przyjmowani są ludzie posiadający odpowiednie wamiki fizyczne, poczynając od rocznika 1896 do rocznika 1910 włącznie.

RZYM, 7.3. PAT. — Liczba ochotników zapisujących się do oddziałów milicji faszystowskiej, wysyłanych do Afryki Wschodniej dochodzi do 70 tys. Do cyfry tej należy dodać 30.000 ludzi z dwóch zmobilizowanych dywizji.

Zbrojenia sowieckie na Ukrainie

RYGA, 7.3 — Według doniesień z Moskwy podczas uroczystego obchodu 17-stolecia istnienia armji czerwonowej zastępca dowódcy ukraińskiego okręgu wojennego, Amelin, wygłosił oświadczenie, że przemówi w którym podał szereg wiadomości, dotyczących wzmożenia oddziałów armji czerwonowej stacjonujących na Ukrainie.

Liczba samolotów wojskowych na U-

krainie została powiększona w ciągu ostatnich trzech lat dwukrotnie.

Również w zakresie uzbrojenia technicznego armji na Ukrainie poczyniono znaczne postępy.

Zwłaszcza zwiększono sześciokrotnie liczbę czołgów.

Na granicach Ukrainy sowieckiej — oświadczył Amelin — wzniesiono fortyfikacje z betonu i żelaza.

Przemówienie Amelina zostało wydrukowane w prasie Ukrainy sowieckiej z znacznym opóźnieniem.

Uroczystość NA JASNEJ GÓRZE.

Na Jasnej Górze odbyła się uroczysta intronizacja Najświętszego Serca Jezusowego. Alkt ten nosił charakter czysto wewnętrznego. Po zastąpieniu Cudownego Obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej rozległ się podniosły dźwięk dzwonów, na odgłos których na chmurze za kłauzura zabrali się w komplecie ojcowie, bracia i kandydaci, procesjonalnie wynosząc przed pięknie przystrojony ołtarz Najświę. Sercu Jezusowskiemu, umieszczony w jednym z głównych, majestatycznie przez pielgrzymów uczczonych miejsc klasztornych. O. Pius Przeździecki generał Zakonu, wygłosił piękne przemówienie na stopni ołtarza przedstawiając początek i rozwój dzieła intronizacji oraz skreślił rolę wielkiego apostoła O. Mateo. Po przemówieniu ojciec generał dokonał aktu intronizacji Najśw. Sercu Jezusowego, według ustalonego przez liturgję ceremonjału.

Zerwane rokowania O UTWORZENIE KARTELU CYNKOWEGO.

ESSEN, 7.3. PAT. — Rokowania prowadzone przez uczestników rozwiązanych we wrześniu międzynarodowego kartelu cynkowego zostały ostatecznie zerwane. Osiągnięcie jakiegokolwiek porozumienia okazało się niemożliwe.

Zbrojenia tureckie NA GRANICY BULGARSKIEJ.

GENEWA 7.3 (PAT). Delegat Bułgarii do Ligi Narodów Antonow wręczył sekretarzowi Generalnemu Avelolowi aide memoire w sprawie zbrojeń, które według opinji bułgarskiej Turcja przeprowadza od roku na granicy bułgarsko - tureckiej.

Zakończenie procesu W SPRAWIE WYBUCHU GAZU W DOMU Z.U.P.U.

GDYNIA, 7.3. (PAT) Toczący się przed tym Sądem okręgowym od przeszło miesiąca proces w sprawie wybuchu gazu w domu Z.U.P.U. w Gdyni jesienią 1931 r. zakończył się dziś wyrokiem, mocą którego Maria i Ignacy Wieleżyńscy oraz Barańscy zostali uniewinnieni, natomiast inż. Marjan Mogilnicki, kierownik techniczny gazowni został skazany na rok więzienia i 5.000 zł. grzywny na rzecz powództwa cywilnego za nieumyślnie spowodowanie śmierci 13 osób i częściowe uszkodzenie domu Z.U.P.U. Karę pozbawienia wolności została na mocy amnestji zmniejszona do 6 miesięcy.

ANTONI HRAM.

Sobowtór Doktora Bauma

powieść.

55

W kilka minut później zapalił motor i nastawiwszy ster, ruszył z miejsca jak strzała, pozostawiając za sobą rozhybotane fale i długą smugę białej, kipiącej piany.

Dwunastokonny motor szczełwał zjadale, wgrzając się ostrzem śruby w seledynową gładź wodną, oncząc ją w ruchomą, rozkołysaną brzdęk, która powoli zaciera się na nowo, wyglądając lustro na powierzchnię zatoki.

Robert wzięwszy właściwy kurs wypuścił ster i zapaliwszy papierosa oddał się rozmyślaniom nad najbliższą swoją przyszłością. Mimo swoich dwudziestu sześciu lat życia, nie był aż tak dalece naiwnym, ażeby nie przypuszczać, że przy dłuższym uprawianiu nieocnego procederu, jakimś za ledwie od roku się oddawał, musi się w końcu podwinąć, a wówczas tak miłe uśmiechające mu się życie skończy się raz na zawsze. W dodatku zdawał sobie sprawę i z tego, że nie dalej jak za dwa miesiące, kiedy upłynie termin zwolnienia z sanatorium pierwszych pacjentek, przyjętych na przepizową półroczną „kurację”, cała potworna afona wyjdzie na światło dzienne, lecz długo przed tem jego sprytny szef, nadadławszy kieszenie milionami, rełnisi się z Gdańska, pozostawiając swo-

ich podwładnych na łaskę losu. — O ile przedtem nie uprzątnie nas po swemu... — rzekł Robert głośno, odpowiadając swoim myślom.

— Ale nie damy się — domni z ośmiptwością. Teraz bowiem dojrzał w jego umyśle ostateczny plan działania. Początkowe obawy, czy nie zdołał dzisiaj rozmową wzbudzić w swym szefie jakichkolwiek podejrzeń, pierzchły już bezpowrotnie. Winkiel bowiem zdawał sobie dokładnie sprawę z tego, że nikt inny nie może go zastąpić obecnie w transportowaniu towaru, na który zdołał przed miesiącem, będąc w Stanach, pozawierać umowy w imieniu „Kameleona”, który tem samem nie może nikogo innego tylko jego, Roberta, jak zwykle dotąd, wysłać z całym transportem. — O ile mnie wogóle podejrzuwa — rozmyślał dalej — to w najgorszym wypadku o tyle, że pragnę na tej tunie zarobić parę tysięcy. A to niema znaczenia przy tem, co stary osiągnie z tego transportu.

Zbyszy się w ten sposób dręczących go obaw, Robert zaczął snuć marzenia na przyszłość.

Najdalej jutro należy spodziewać się „Posejdoma”, który od trzech dni lawiruje po Bałtyku, sprytnie unikając niebezpiecznego zetknięcia się z którymś z wojennych statków państw nadbałtyckich. Aż wreszcie, kiedy krótkofalowa stacja „Kłona Bauma odbierze umówiony sygnał i na ona „wyołoczka” kuracjuszek motorówkami na pełne morze znajdzie się na pokładzie ścigłego „Posejdoma”, a on, Robert Winkiel, przysięży milioner, zapinie swoją wytworną kapturę i statek wysoka, stalowa pierś zięży grzywacze fale, pozostawia-

jąc groźnego szefa na lądzie — dopiero wtedy będzie mógł swobodnie odetchnąć. A wówczas każe sprowadzić sobie do kajuty jedną z niewolnic... Tę blondynkę z o smętnym, zadumany wyraz twarzy i granatowych oczach pod wąską kłamarą klasycznych obwin. I będzie to jego prawdziwie pierwsza moc miłosa, gdyż ta dziewczyna nie tylko działała na zmysły, lecz przede wszystkim głęboko zapadła mu w serce...

— Jeżeli wogóle z jedną kobietą można iść przez całe życie, to tą kobietą będzie ona... — pomyślał, zaciągając się kłębem wonnego dymu.

— Cały transport spienięży się za grube pieniądze — marzył dalej — a potem, za przygotowanymi już zgóry paszportami, uładzą się wprost do Kalkuty. Jedynie miejsce, gdzie człowiek, mając na sumieniu największe nawet zbrodnie, wsiadnie w wielobarwny tłum wszystkich nacjy i może czuć się bezpiecznym, że nie dosięgnie go ręka sprawiedliwości, o ile tylko nie stanie się wyznawcą liberalnych haseł, mogących kolidować z wielkobrytyjską polityką kolonialną.

Zamieszkała w siłowej, ustronnej willi, którą był już upatrzył sobie w czasie ostatniego pobytu w tej egzotycznej krainie legendarnego wschodniego przepychu i najsłabszej nędzy pogardzanego plebsu.

— I od tej chwili będziemy żyli... — przypomniał sobie refren starego, modnego niegdyś szlagiera, i wesół, beztroski uśmiech rozlaśnił mu blade policzki.

„Czarna magia” w handlu polskim

Minister przemysłu i handlu p. Rajchman wygłosił 4 bm. wielkie przemówienie. Dawno nie było u nas tak wielkiej niespodzianki, jak to wystąpienie p. ministra. Jest to tem charakterystyczniejsze, że przemówienie wygłoszone zostało na plenum Senatu po zaznaczeniu przez ministra, że czuje się w obowiązku omówić w tej izbie kapitalne zagadnienie handlu polskiego, traktowanego dotąd jako kopciuszka, po macoszemu. Przemówienie nastąpiło natychmiast po powrocie z Anglii. Dotyczyło ono stosunków w handlu polskim, przyczem p. Rajchman z całą otwartością postawił tezę, że w chwili obecnej handel polski rządzony jest siłą „czarnej magii”.

Obecnie producent nie wie, czego ma żądać za wyprodukowane towary, konsument zaś pozostaje w nieświadomości, co do tego, ile powinien za towar zapłacić. Kosztowne a bezprodukcyjne pośrednictwo odgradza konsumenta od źródła zakupów. Wypadkowa szeregu działań ubocznych wpływa na kształtowanie się cen na rynku. Powstają najdziwniejsze anomalje. Z tem trzeba skończyć, jeżeli stosunki w naszym handlu nie mają przedstawiać nadal kompletnego chaosu.

Takiemu postawieniu sprawy możemy tylko przyklasnąć. Istotnie w handlu hurtowym rządzi i decyduje zgraja czarnych żydowskich rekinów, która zmonopolizowała obrót wielu towarami i dyktuje rynkowi warunki, nie licząc się zupełnie z gospodarczą sytuacją mas i kraju. Działają wyłącznie w myśl własnych korzyści. Podobna sytuacja istnieje i w handlu detalicznym, którego warunki są dobre wszystkim znane. Metoda handlu łaniuszkowego, system kredytowy, niełojalna sprzedaż tandety, wyzysk producenta i konsumenta — oto główne cechy detalicznego handlu żydowskiego, który przecież dominuje w naszym systemie gospodarczym.

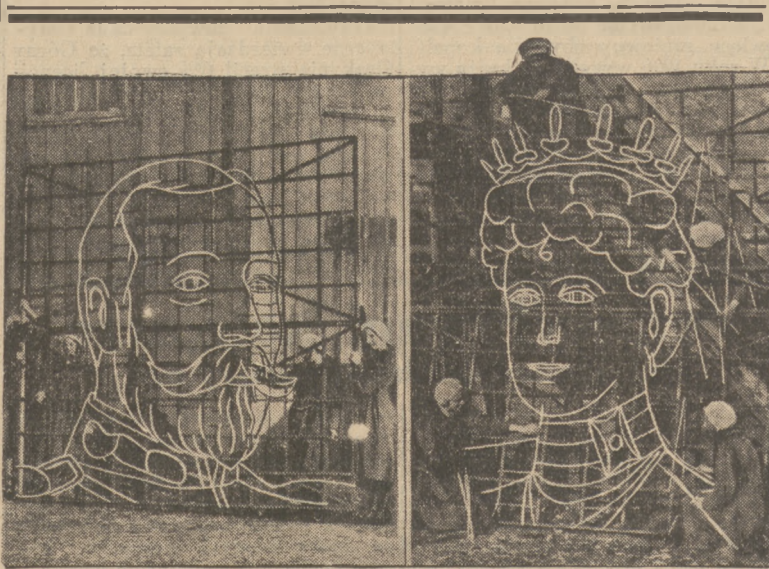
Min. Rajchman zapowiada walkę z obecnym stanem rzeczy, pragnie zbliżenia producenta i konsumenta i standaryzacji w handlu. Zamierza dążyć do oparcia handlu na inicjatywie prywatnej, nie biurokratyzować go, a tylko zrationalizować i usprawnić tak, by udało się przez zmniejszenie kosztu zbytniego pośrednictwa handlowego, obniżyć ceny przemysłowe, a podnieść rolnicze do granic ich naturalnej rentowności.

Stosunki w handlu polskim są rzeczywiście zabagnione. Ze względów gospodarczych należy dążyć do uporządkowania w tej dziedzinie naszego życia, ale tu właśnie rząd ma pełnić inicjatywę i środków w swej ręku, aby tego dokonać. Ukrócenie działalności spekulantów i wyzyskiwaczy, wielkich rekinów może być dokonane tylko przez rząd i tu p. Rajchman ma wiele do zdziałania.

Również należy podkreślić, że i w handlu detalicznym rząd może i powinien włączyć w obronę kupiectwa polskie. Dotychczas odrodzenie usiłowania w zakresie handlu detalicznego, powstałe z inicjatywy prywatnej, nie spotkały się z należytem po-

arciem władz, wprost przeciwnie, były systematycznie z planem czy bez planu, trudno powiedzieć: z myślą czy przypadkowo — tępione. A przecież detaliczny handel polski znajduje się w sytuacji niezmiernie ciężkiej, musząc walczyć z konkurencją żydowską, najczęściej niełojalną i z przewagą gospodarczą handlu ży-

dowskiego, który liczniejszy i mający znaczne poparcie ze strony chociażby kas bezprocentowych może skutecznie przeciwstawić się próbom zdrowej przebudowy handlu. Polski handel detaliczny powinien w pierwszym rzędzie otrzymać pomoc ze strony rządu i rządowych instytucji kredytowych.

PRZYGOTOWANIA DO JUBILEUSZU RZĄDÓW KRÓLA ANGLIEJSKIEGO.

W Anglii czynione są przygotowania do jubileuszu 25-lecia rządów króla Jerzego, który przypada na maj. Szczegółowym punktem uroczystości będzie olbrzymi fajerwerk, przedstawiający portrety angielskiej pary królewskiej.

Palestyna w obliczu bankructwa

Bierny bilans handlowy

„Moment” (nr. 43) podaje treść artykułu Mojsze Smilańskiego, jednego z najwybitniejszych praktyków w zakresie rolnictwa w Erec Izrael, który na łamach 2 miejscowych pism hebrajskich poruszył niebezpieczne

strony obecnego oficjalnego dobrobytu gospodarczego w tym kraju. Artykuł ten wywarł na żydach olbrzymie wrażenie i zasługuje na uwagę czytelnika polskiego. Oficjalny ten dobrobyt wyraża się, zdaniem au-

tora, w 6 stronach: w dużej pojemności tego drobnego kraju, w braku bezrobocia, w nadwyżce budżetowej, w przesyce gołkówym, w łatwości uzyskania pożyczek i w rozwoju przemysłu drobnego i wielkiego. Ale ten oficjalny dobrobyt ma ujemne strony, zapowiadające katastrofę:

— Przedewszystkiem bierny bilans handlowy. Erec Izrael znacznie więcej kupuje niż sprzedaje. Autor przypuszcza, że 60% wwozu idzie na cele wytworzenia nowych wartości, które doprowadzą do wywozu... Ale odliczwszy wszystko to na pracę twórczą, wwozimy jeden funt, a wydajemy 2 funty. Okropne wyjaśnienie tego faktu nosi nazwę: bankructwo.

Ten fakt jest tem więcej niepokojący, że Palestyna jest krajem rolniczym, który wwozi płody rolne (mięso, owoce, masło i t.p.) na kwotę 2 mil. f.:

— Czyli większą część wwozu zjada się, a nie stwarza na niczego. Kraj wogóle zjada 2 razy tyle, co wytwarza, a ludność żydowska 5 razy tyle, co wytwarza.

Główny przemysł, który wytwarzały dobrobyt w Erec Izrael, jest to przemysł budowlany:

— Ale much budowlany nie jest bynajmniej zdrowym i trwałym przemysłem. Wszystkie kryzysy na świecie zawsze zaczynały się od przemysłu budowlanego, który zawsze stawał się pierwszą ofiarą.

Z DNIA

PO 32 GR. NA GŁOWĘ.

Lwowska „Chwila” upomina swoich rodaków spowodu ich małej ofiarności na cele odbudowy ojczyzny żydowskiej w Palestynie:

Przez 14 lat zebrano na Keren Hajessed na całej kuli ziemskiej w 54 krajach, wśród 16 milionowego narodu — ogółem blisko 5 milionów funtów szterlingów czyli przeszło 75 milionów złotych przy dzisiejszym kursie funta. Z kwoty tej żydzi Stanów Zjednoczonych p. Ameryki dali przeszło połowę, jaskółkiwci stanowią tylko jedną czwartą część narodu żydowskiego. Przeciętnie zatem przypada na cały naród żydowski w przeciągu tych 14 lat co najmniej pięć milionów złotych rocznie czyli 32 grosze na głowę żydowską rocznie.

Trochę za mało!

Zapisujcie się na członków LOPP.

Krakowiak we wsi francuskiej

Polscy robotnicy rolni czują się znośnie

Paryz, w marcu.

Wszystkim nam tu było wiadomo, że jakkolwiek w ogólnych czasach kryzysowych rolnictwo francuskie stosunkowo najmniej ucierpiało, to jednak i w tym dziale produkcji kłopoty są niemałe. Przecież tak niedawno jeszcze rząd francuski przeprowadził w parlamencie całą batalję dla uzdrowienia stosunków w rolnictwie. Chodby kwestia cen. Nastawione były jeszcze na czasy koniunkturalne a stały się zupełnie nieaktualne w którymś tam roku kryzysu. Co jednak szczegółniejszego, że konsument bynajmniej nie odczuwał dobrodziejstwa kryzysowych cen zboża, gdyż musiał płacić za chleb tę samą cenę, co przed kryzysem. Rezultat był ten, że rolnik marzył na niskość cen zboża, a konsument na drożyznę chleba. Całe złobikstwo poltoliu. Poprostu młynarze nie chcieli płacić rolnikowi maksymalnych cen za najbardziej zboże, ale sprzeciwiali się płaceniu małej po dawnych cenach. Rząd miał więc tylko za zadanie sprowadzić całe zagadnienie na platformę rzeczywistości, to jest obniżyć maksymalne ceny na zboże, a równocześnie i cenę chleba.

Mnie jednak interesowała druga strona tego medalu: przecież, chwili! Boga, mamy w rolnictwie francuskim dobrych 200 tysięcy robotników i robotnic polskich. Kryzys trwa. Tu wydają się, tam wydają się. A co się dzieje z naszymi rolnikami? Czy też ich wydają się? Czy i w rolnictwie objawia się bezrobocie?

Takie oto pytania męczyły mnie. Jak znaleźć na nie odpowiedzi? Pójść do ministerstwa rolnictwa, naszpikują mnie cyframi i danymi i co mi z tego? Mnie potrzeba czegoś uchwytanego na gorąco. Chwila zastanowienia i postanawiam wyruszyć w najbliższą niedzielę na posterunek pod kościoł polski w Paryżu. Przecież tam jest jakby stacja zbożna Pol-

ków z całej okolicy.

I poszedłem. I oto czego się dowiedziałem:

Kryzys? No tak. Zarabia się już dziś dużo mniej, aniżeli dawniej, ale też wydaje się trochę mniej. I ubranie można już dziś taniej dostać i buty też. Nawet wino w kawiarniach stanioło. Ale to już nie to, co dawniej. Dawniej, gdy emigrant polski skończył nocny kontrakt, to go gospodarz trzymał w łóżku i nocem, bo już się chłop nałożył do roboty, znał wszystko w gospodarstwie, znał przynajmniej nazwa gospodarstwa i potrafił go we wszystkim zastąpić. Teraz kontraktowych jest mało, a wolny najemnik nie zawsze może się zgodzić z gospodarzem. Dlaczego? Ano bo dawniej, gdy gospodarzowi dobrze płacił za wszystko, to przyjął jednego robotnika więcej i praca była sprawiedliwie rozłożona. Teraz gospodarz stara się mieć jak najmniej robotników, ale zato tymi co ma, orze od świtu do nocy. Nie każdy potrafi i nie każdy chce tak pracować. Zdegnął się również obecnie, co się nigdy dawniej nie zdarzało, że gospodarz zwalnia na zimę swych pracowników, bo wie, że z wiosną będzie miał i tak bogaty wybór. Chłopy przemaszają się więc do najbliższego miasteczka i żyją po kilku w jednej izbie, prowadzą własne gospodarstwo, aby zimą przetrwać najtaniej i nie pozbywać się oszczędności.

Tak zebrałem trochę wiadomości z okolic pauperskich. A w najbliższą niedzielę wyjechałem do Amiens, gdyż wiem oddawna, że jest to największe centrum polskich robotników rolnych. W deputacjach Soume i Aisme ma prawie formy, na które nie znalazłbyś polskiego chłopca, lub polskiej dziewczyny. W Amiens na placu przed dworcem ruch niebawym. Tysiąc głów tłum przewala się w jedną, to w drugą stronę. Popularne krzyki przepędzone, sprzedawcy

gazet polskich robią dziś złote interesy.

Kryzys? Ano jest, pewnie, że jest. Zapolki mniejsze, Ale się żyje. Bo co? tam człowiek ma wsi wyda? Tyle, co ubranie i buty i bielizna, gdy się jedno zniszczy. Jeszcze daje gospodarz i dobrnę, bo wie, że ma dobrego robotnika to go szanuje. Niemniej sobie gospodarz z gospodynią jadą śniadłem do miasta, a Polak sam gospodarstwo całe oporządki jak swoje. I gospodarz jedzie spokojny bo wie, że tak będzie.

— A dużo wyjeżdża do Polski?

— Bogać tam dużo. Kto sobie trochę grosza przyszczędził, to myśli o Polsce. Zostawił tam kawałek gminny, to se myśli, że trochę przykupi i siedzie jż dołże na swoim. Ale są i tacy co po 10 lat tam siedzą i zmniejszają się nie musząc. Dopiero jak już będzie miał kłopoty dołże naibito, to pojedzie. A niektórzy przyjeżdżali z rodzinami, albo i tu się pożeńili z Polkami, to im się nie spieszy. A niejedni nie w Polsce nie zostawili to mu się też niemało do czego wyrabiać.

— A nowych mało teraz przyjeżdża z Polki?

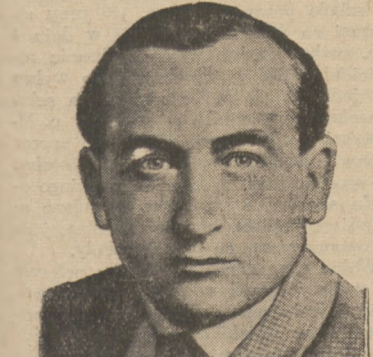
— A mało ale bywa, że przyjeżdże w miesiącu i paręset prosto z Polski.

— Więc wam tu nieźle?

— Ano, jak dotąd to miło. A co dalej będzie, to niewiadomo.

Wróciłem do Paryża i zająłem pierwsze miejsce w „Sampol” (dzielnica Saint-Paul). U pana Rembelskiego, w niskiej knajpce, jak w szopie lbedzielskiej, gramofon gra na całą ulicę krakowiaka: „Albośmy to jacy tacy jacy tacy...” Bratwo polskie cieszy się. Jedni szczerze, inni miśliwie. Bo jutro przecież niepowie. Pan Rembelski wie coś o tem, bo w dniu powszednim szopka świeci puszkami. Każdy chciałby się zabawić, to pewnie, ale nie każdy ma dziś za co.

A. J.

KRYZYS RZĄDOWY NA WĘGRZECH.

Węgierski premier Gyöngyi Gombos zgłosił dymisję wraz z całym gabinetem. Misja utworzenia nowego rządu znówu została powierzona Gombosowi.

System lecznictwa domowego

wchodzi w życie od dnia 15 bm

Od dnia 15 b. m. Ubezpieczalnia Społeczna w Sosnowcu wprowadza system lecznictwa domowego.

Cały teren działania Ubezpieczalni Społecznej podzielony zostanie na 52 rejonów. W Sosnowcu będzie kilkanaście rejonów. Specjalne ogłoszenia poinformują ubezpieczonych o adresach lekarzy rejonowych o godzinach przyjęć, oraz o sposobie korzystania z pomocy lekarzy domowych. Obecnie podajemy ogólne informacje, które niewątpliwie czytelników zainteresują.

Ubezpieczeni będą mogli się zwracać tylko do swoich lekarzy rejonowych, którzy skierowywać będą ich ewentualnie do specjalistów. Tylko w przypadłościach ginekologicznych i wenerologicznych zwracać się będzie można wprost do specjalistów.

Zębolecnicstwo prowadzone będzie dotychczasowym systemem, w ambulatoriach.

Pewne trudności w realizacji nowego systemu lecznictwa stanowiąc będzie początkowo brak odpowiednich poczekalni w mieszkaniach lekarzy.

Niektórzy lekarze są już przygotowani do przyjmowania chorych u siebie, ale wielu lekarzy nie dysponuje odpowiednimi poczekalniami i gabinetami. Narazie więc lekarze ci przyjmować będą w ośrodkach zdrowia. Sprawa ta najlepsze rozwiązania

nie znalazła w Będzinie oraz w mniejszych środowiskach.

W jaki sposób korzystać się będzie z pomocy lekarzy domowych?

Otóż z pomocy lekarzy domowych korzystać będzie mógł każdy pracownik umysłowy i fizyczny ubezpieczony. Przychodząc do lekarza zarówno pracownik umysłowy jak i fizyczny obowiązany będzie przedstawić legitymację oraz zaświadczenie pracodawcy. Pracownik umysłowy będzie musiał przedstawić zaświadczenie z ostatniego miesiąca pracy, a pracownik fizyczny z ostatnich dwóch tygodni pracy.

Odpowiednie druki na zaświad-

czenia dostarczać będzie Ubezpieczalnia.

Opłaty za porady lekarskie, jak również za lekarstwa pozostają niezmienione, w wysokości dotychczasowej.

W tej chwili trudno przesądzać, jakim w praktyce okaże się nowy system leczenia. Należy przypuszczać, iż będzie on dużym udogodnieniem dla ubezpieczonych, którzy będą mieli ułatwiony dostęp do lekarza.

Podaliśmy narazie ogólne informacje, a szczegółowe wyjaśnienia zostaną opublikowane w najbliższych dniach przez Ubezpieczalnię Społeczną.

Sytuacja w przemyśle

Redukcje i przyjęcia do pracy

W stanie zatrudnienia w przemyśle Zagłębia Dąbrowskiego zaszło w ub. tygodniu szereg zmian.

W przemyśle węglowym sytuacja uległa pogorszeniu, a to wskutek wypowiedzenia pracy 140 robotnikom przez Tow. „Satura”.

Zakłady „Solvay” w Grodźcu przyjęły do pracy w swych kamienio-

mach 74 robotników, a Tow. Gzichów przyjęło do huty szkła 35 robotników.

Huta Katarzyna w Sosnowcu zwolniła 39 robotników z oddziałów: rurkowni, mechanicznego i budowlanego. Polskie Zakłady przemysłu cynkowego w Będzinie przyjęły do pracy w blachowni 40 robotników.

Groźny pożar na Rudnej

Straty około 40 tys. zł.

Wczoraj, w godzinach rannych przy ul. Rudnej w Sosnowcu powstał gwałtowny i groźny pożar, który dzięki szybkiej i energicznej akcji straży pożarnej został zlokalizowany i nie przybrał większych rozmiarów.

Otóż przy ul. Rudnej 58, w podwórzu domu p. Ryska istniała szopa drewniana, w której mieściły się trzy auta ciężarowe, będące własnością Mieczysława Kowalskiego.

Wczoraj, o godz. 7 rano, przyszedł do szopy jeden z kierowców i, po wstępnych przygotowaniach, zaczął zapuszczać, t. j. uruchamiać motor. Nagle nastąpił gwałtowny wybuch i ukazał się płomień, który objął nie tylko wymienione auto, lecz z bliską ścisłą szybkością przeniósł się na sąsiednie samochody. Pod wpływem gorąca nastąpiła seria wybuchów, gdyż najpierw eksplodowały zbiorniki benzyny na pozostałych dwóch samochodach, a następnie eksplodowały znajdujące się w szopie beczki po benzynie. W zbiornikach samochodów znajdowało się 170 kg. benzyny, to też wkrótce jedno morze płomieni objęło całą szopę i gdyby nie szybka interwencja straży pożarnej, pożar byłby przybrał katastrofalne rozmiary, zwłaszcza, że wspomniana posesja jest gęsto zabudowana.

Dzięki wyjątkowej akcji straży pożarnej, które pracowały w bardzo

trudnych warunkach, gdyż z braku wody na miejscu, trzeba ją było sprowadzać z odległych o pół klm. Miłowa, pożar umiejscowiono i uratowano od spalenia znajdujące się obok szopy stajnie, warsztat stolarski i budynek mieszkalny.

Z ludzi nikt na szczęście nie odniósł szwanku, kierowca bowiem, któremu groziło największe niebezpieczeństwo usiłowałszy wybuch w motorze, odrazu zrozumiał, co się stało i uciekł z szopy, dzięki czemu ocalał.

Jak się okazało, eksplozja nastąpiła podczas zapuszczania motoru, skutkiem t. zw. odbicia do karburatora, gdzie zapalona mieszanka spowodowała wybuch.

Straty wynoszą około 40 tysięcy zł przy czym auta podobno nie były ubezpieczone, a więc właściciel poniósł dotkliwą stratę.

Na zakończenie należy jeszcze raz zaznaczyć, że tylko dzięki szybkiej i energicznej akcji ratunkowej trzeba zawnieść, iż katastrofa, przy której mogła pójść z dymem cała dzielnica, nie przybrała większych rozmiarów i mimo braku wody, została zlokalizowana.

Przy gaszeniu pożaru doznali poparzeń Kowalski Władysław, zamieszkały przy ul. Francuskiej 14 w Miłowicach i Łysek Mieczysław, zamieszkały przy ul. Rudnej 58.

Nowe odcinki DR6G KLINKIEROWYCH.

W roku bieżącym na terenie Zagłębia zostanie położonych 12 klm. nawierzchni klinkierowej na drogach państwowych, mianowicie na odcinku drogi od elektrowni w Małkądzu do Gzichowa, na przebiegu 4 klm., a następnie od Sarnowa w stronę Wojkowic Kościelnych, również na przebiegu 4 klm. Po zakończeniu tych robót, cały odcinek drogi, począwszy od ul. Rybnej w Sosnowcu aż do Wojkowic Kościelnych będzie miał nawierzchnię z klinkieru.

Pozatem również w tym roku klinkier będzie położony na ul. Legionów w Dąbnowie, począwszy od skrzyżowania na Koszeliwie aż do starego cmentarza w Dąbnowie dzięki czemu cała ta droga od granicy Będzina do szosy Strzemińskiej będzie miała nawierzchnię z klinkieru.

Prócz wymienionych odcinków, budowanych przez Ministerstwo Komunikacji, także i miasta Zagłębia, zamierzają, na niektórych drogach ułożyć nawierzchnię klinkierową, będą to jednak odcinki nieduże.

Zjazd harcerski

OPIEKUNÓW I DRUŻYNOWYCH.

Komenda chorągwi zagłębiowskiej zwołała na dzień 10 km. zjazd drużyn opiekunów i drużynowych. Zjazd odbędzie się w Sosnowcu w państwowym gimnazjum męskim im. St. Staszica (ul. Żenoniskiego). Program zjazdu: godz. 9 — maibozęństwo w kościełku kłopotliwym, o godz. 10.40 — otwarcie zjazdu, na którym wygłoszone zostaną referaty: „Złot w Spasie” i 25-lecie harcerstwa zagłębiowskiego. Po przerwie chiadowej odbędą w kłopotliwych Komenda zaprasza na zjazd drużyn hufcowych i instruktorów.

Po 50% zniżki kłopotliwie na zjazd zgłaszać należy do Komendy P. W.

Ujęcie czwartego sprawcy

WŁAMANIA DO BÓŻNICY W CZELADZI.

Wczoraj policja czeladzka zdołała ująć czwartego sprawcę włamania do bóżnicy miejscowej, niejakiego Bobza, karawanego już za kradzieże i rozboje kilkunastym latami. Chociażki również niedawno opuścił więzienie, gdzie siedział za dokonanie napadu rabunkowego z bronią w ręku, dokonanego w Częstochowie.

Obecnie wychodzi na jaw, że plan włamania do bóżnicy sprawcy uknuł w więzieniu. Spodziewali się oni znaleźć w bóżnicy złoto, którym jak słyszeli ozdabiana jest zwykłe tona. Spotkali ich przykry zawód, bo zamiast złotych ozdób znaleźli kościane krążki.

Śmierć podrzutka WSKUTEK ZIMNA.

W ub. środę rano jeden z lokatorów domu nr. 48 przy ulicy Sobieskiego w Wojkowicach Komornych dokonał strasznej odkrycia.

Wychodząc mianowicie z domu znalazł w klatce schodowej jakiś przedmiot owinięty w chustkę. Po rozwinięciu chustki z przerażeniem stwierdził, że znajdowały się w niej zwłoki dwudniowego niemowlęcia płci męskiej.

Jak się okazało, niemowlę zostało podrzucone w nocy, lub poprzedniego dnia wieczorem i wskutek zimna poniosło śmierć.

Zmarnięte zwłoki niemowlęcia umieszczono w kostnicy. Odszukaniem wyrodnej matki zajęła się policja.

WYJAŚNIENIE. W związku z notatką p. t. „Właściciel sklepu — podpalaczem”, zamieszczoną w ubiegłym tygodniu prosimy jesteśmy o wyjaśnienie, że właściciel sklepu du malterjiaków i dodatków krawieckich przy ulicy Modrzewskiej 37 w Sosnowcu A. Grochowina nie ma nic wspólnego z aresztowanym pod zarzutem podpalenia sklepu galanterijnego Mordką Grochowiną.

Z MIESZKANIA Rajzy Bełżanin w Sosnowcu (Legia 3) skradziono bieliznę, wartości 370 zł.

W SĄDZIE.

Trzy razy podczas jednego tygodnia włamywał się oskarżony do tego samego sklepu!

Bo ja tam ukradłem suknię dla żony i musiałem ją trzy razy zamieniać!

LUSTRACJA

SZKÓŁ POWSZECHNYCH

Wczoraj przybył do Sosnowca przedstawiciel Ministerstwa oświaty wizytator szkolny p. Rusiecki. Jednocześnie bawił również w Zagłębiu Dąb. delegaci kłopotliwego komitetu szkolnego (pp.: wizytator Feliks Bursa i kłopotliwy instruktor oświaty przaszkoj Tadeusz Kłopotliwski).

Wymienieni wyżej delegaci wiodzą szkolnych przeprowadzą w Zagłębiu lustrację szkół powszechnych i placówek oświaty przaszkoj.

Z działalności miejskiego

WYDZIAŁU ZDROWIA.

W roku ubiegłym do miejskiego wydziału zdrowia w Dąbnowie zgłosiło się 1322 chorych, którym udzielono 13.912 porad. Wśród zgłaszających się było 49 chorych na gruźlicę, 91 chorych wenerycznie, 52 z chorobami oczu, a reszta na inne choroby. Chorób zakaźnych stwierdzono w Dąbnowie 662 wypadki. Najwięcej było dyfteryi, gdyż 185 wypadków, następowały 122, pólnoicy 117, duma brzusznego 52 wypadki, gdy poprzednio było 88. Tak duży spadek spowodowało rozbudowanie sieci wodociągowej, dostarczającej ludności dobrą wodę.

Szczepień ochronnych przeciwko ospie dokonano 1496, przeciwko tyfusowi 1195. Ponadto przeprowadzono 170 badań różnych środków żywności, z których zalewano 60. Komisja sanitarna obejrzała w mieście 800 różnych obiektów. W łączni miejskiej wydano 7700 kartek płatnych i 5627 bezpłatnych.

„GOŁE PANNY” W CZELADZI. 16 b. m. sekcja seńiczna czeladzkiej ochotniczej straży ogniowej odebrała sztukę p. t. „Gołe panny” — wodewil z muzyką, śpiewem i tańcami Danielowskiego. Pożatek o godz. 19, przy czym przedstawienie nie odbędzie się w sali kina „Czary”.

U TECHNIKÓW. Związek Techników R. P. Oddział Zagłębia Dąbrowskiego podaje do wiadomości, że w dniu 2 marca b. r. odbyło się walne zebranie konstytucyjne sekcji el-mechaników. W skład zarządu sekcji weszli: kol. Czechowicz jako kierownik, kol. Sobociński jako zastępca kierownika, kol. kol. Pajdak, Smoja i Wójcik, jako członkowie. Na ostatnim tem zarząd oddziału podzielił pomiędzy bezrobotnych członków 9 posiedzeń zgłoszonych przez poszczególnie przedsiębiorstwa przemysłowe. W dniu 10 bm. o godz. 11, w gmachu wyżej wspomnianym odbędzie się walne zebranie konstytucyjne sekcji górniczej, na które zaprasza oddział górniczy.

Wyrok w sprawie nadużyć

w urzędzie skarbowym będzińskim

Kilka dni temu toczył się przed Sędem okręgowym w Sosnowcu proces o nadużycia, popełnione przez kilku urzędników w urzędzie skarbowym w Będzinie.

Na ławie oskarżonych zasiadli: nacelnik kasy, Edmund Majewski, księgowy urzędu skarbowego Michał Niesiołowski, kasjer Feliks Kondusz i Roman Walczewski. Wczoraj zapadł wyrok, którego mocą sąd skazał: Niesiołowskiego na rok więzienia, z zawieszeniem wykonania kary na lat 3. Kondusz i Walczewskiego po 6 miesięcy, która to kara na mocy amnestji została im darowana. Majewskiego zaś z braku cech przestępstwa sąd uniewinnił.

Zasiadł on zaś na ławie oskarżonych tylko dzięki temu, że znalazł się w otoczeniu niesumieńczych urzędników, mógł być posądzony o brak

nadzoru, wynikający z zaufania do swoich podwładnych. Okazało się jednak, że p. M., cieszący się jak najlepszą opinią w społeczeństwie będzińskim, nie ponosi żadnej winy za nadużycia w urzędzie skarbowym, czego dowodem jest uniewinniający wyrok sądowy.

W motywach sąd orzekł, że co się tyczy Niesiołowskiego wina została mu całkowicie dowiedziona. Ponieważ jednakże skarb państwa nie poniósł żadnych strat, gdyż w międzyczasie oskarżony zwrócił pieniądze, sąd uważa za stosowne wykonanie kary mu zawiesić. Łagodny wymiar kary, który spotkał Kondusza i Walczewskiego sąd oparł na tem, że byli oni podwładnymi Niesiołowskiemu i musieli spełniać jego polecenia.

Skazani zawnieźdźli apelację. rzu domu p. Kesika istniała szopa

RABIN CZY HANDLOWIEC

Sprawa Englard contra Markowicz znów odroczone

Niemalą sensację wśród sfer żydowskich rozbudziła rozprawa przeciwko Altorowi Markowiczowi z Sosnowca, oskarżonemu o zniesławienie rabina, Szajji Englarde. Zawiązką sprawę — jak to już pisaliśmy — były tarcia w gminie żydowskiej w związku z wyborami nowego rabina.

Kiedy po zaciętej walce wybrany został przez zarząd gminy rabinem Englard, obóz przeciwny, wystąpił do odpowiedzialnych władz z prośbą o unieważnienie tych wyborów i przeprowadzenie nowych. Stanowisko swoje motywowano tem, że wybory zostały przeprowadzone nieprawidłowo i, że Englard przekupił jednego z członków zarządu. Na skutek tych zarzutów władze kandydatury nie zatwierdziły i sprawa do dziś dnia nie jest załatwiona.

Ponieważ kilka lat temu rozszalała się po Sosnowcu pogłoska, że władze zatwierdziły wybór Englarde, wywołało to zrozumiałe oburzenie jego przeciwników którzy w wydanej jednolitej, zarządził Englardowi, że kiedy przebywał jeszcze w 1927 roku w więzieniu w Bytomiu, jadł tam mięso trefne i t. p. Rzecz zrozumiała, że Englard, chcąc się zrehabilitować w opinii publicznej, wystąpił przeciwko autorowi jednolitej, Markowiczowi ze skargą do sądu.

Sprawa ta już była niejednokrotnie odroczone i wczoraj znów znalazła się na wokandzie Sądu Okręgowego w Sosnowcu. Wczorajsza rozprawa, na którą powołano nowych świadków, odświeżyła wiele ciekawych i nieznanych szczegółów, dotyczących osoby Englarde. Mówiono o nim dłażo. I tak świadek dr. Melodykta potwierdził wszystkie zarzuty, stawiane Englardowi. Opowiadał on, że na wieść o tem, że Englard ma zamiar kandydować na rabina zdziwił się niezmiernie.

— Przypadam się — mówi, dr. Melodykta — że między Englardem nie uważałem za rabina. Robił na mnie wrażenie handlowca. Często można go było spotkać obok stacji z małą walizką. Mówiono o nim, że siedział w więzieniu w Bytomiu, że miał tam jeść mięso, że nie modlił się i t. p. W czasie wojny handlował złotem, wyjeżdżał często za interesami do Berlina. Miał nawet „czerwony raport“.

Jak z zeznań innych świadków wynika Englard mało się zajmował sprawami religijnymi. Ciekawe również zeznanie złożył przed sędzią świadek, Pendas. Świadek przyznał, kiedyś dochodziło do przemoc przeciwko Englardowi.

— Było to w roku 1932, kiedy Englard wydał oświadczenie, że w tym czasie do dyrekcji kolei podanie, z

prośbą o wydanie mu kilkunastu ulgowych biletów. Prośbę swą motywował on tem, że w Sosnowcu ma się odbyć zjazd naukowy t. zw. „Talmud - tore“. Ponieważ okazało się, że zjazd się wogóle nie odbył, a Englard sprzedawał bilety ulgowe gościom weselnym, oraz kupcom, przeszedł on w ten sposób dynekcję koleji na przeszło tysiąc złotych strat. Sprawę jednakże umorzono na zasadzie amnestji. Na rozprawie znaleźli się również świadkowie, którzy zeznali, że słyszeli, jak przeciwnicy Englarde szukali fałszywych świadków, którym chcieli płacić po 500 złotych, a kiedy się na to nie zgadzali, dzwili się im, że „nie są łasi na pieniądze“. Podczas całego wczorajszego procesu mówił się tylko o Englardzie, o jego nieuczciwych metodach i t. p. I tak Englard na jakiś czas przed wyborami miał oświadczyć świadkowi Nachemij, że jeśli rzemieślnicy będą za nim głosować, da im 6 tysięcy złotych.

Niektórzy świadkowie zeznali, że kiedy do Englarde zgłaszali się strony, by

rozstrzygnąć spór, Englard dawał się często przekupić i wydawał wyrok niezgodny z sumieniem.

Kiedy się dowiedziano, że Englard ma kandydować na stanowisko rabina, początkowo nie chcieli temu wierzyć. W przeddzień wyborów Englard zapytywał czy będzie się nadadł pomimo stawianych mu sprzeciwów, ubiegał o stolce rabina, odpowiedział, że rezygnuje z tego zaszczytu. Na drugi jednak dzień okazało się, że kandydaturę swą wysunął.

Po przesłuchaniu świadków, obrońca oskarżonego Markowicza złożył Sądowi dowód pisemny, z którego wynikało, że Englard wszedł w porozumienie z niejakim Fronnerem proponując mu, że jeśli zrezygnuje z kandydatury, da mu pewną kwotę. Później na rozprawie nie udało się najważniejszy świadek Rozenowaj z Łodzi, który złożył pismo, że nie może przyjechać, gdyż ma sprawę, Sąd postanowił rozprawę przerwać do dnia 19 marca na godz. 12.

Na następnej rozprawie powołano jeszcze kilkunastu świadków.

Zbrodnicza para narzeczonych chciała zamordować 3-letnie dziecko

Mieszkańcy wsi Jangrot: Andrzej Bieniek i jego narzeczona, Anna Samul, celem pozbycia się 3-letniego dziecka na pierwszą narzeczoną, Józefą Kołodziejczykówną, której płacił alimenty, postanowili zgładzić je ze świata.

Po wspólnym naradzie uknuli straszny plan zaduszenia dziecka w ogrodzie brata ciotecznej Kołodziejczykówny w Jangrocie.

Samułówna wyzekała chwilę, gdy w mieszkaniu Kołodziejczykówny nie było nikogo, w dniu 4 b. m.

wieczorem wykradła śpiące dziecko i położyła je na śniegu w ogrodzie.

Niezłocznie zjawił się oczekujący w pobliżu Bieniek i począł dziecko łuski, kopiąc je jednocześnie butem.

Na szczęście w tym momencie nadzedł przypadkowo sąsiad Kołodziejczykówny, Wład. Lipka, który na ten niesamowity widok podniósł alarm. Zbrodniarz zbiegł wraz z Samułówną. Sine i pogniecione dziecko, udało się przywrócić do przytomności i umieszczono je w szpitalu olkuskim. Bienka policja zaarrestowała.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Transporty lepszych pomarańczy

Sezon na pomarańcze hiszpańskie dobiega już końca. Okazuje się, jak zapewniają w kołach fachowych, że Hiszpania pozbyła się w roku obecnym na rynku polskim nawet najgorsze gatunki tego owocu. Całkowity kontyngent na pomarańcze hiszpańskie, ustalony na 15 milionów kg., nie został wyczerpany. Na zasadzie umowy, zawartej z Hiszpanią, ma ona jeszcze możliwość przywiezienia do Polski 4 milionów kg., gdy dotąd całkowity import wyniósł 11 milionów kg.

W magazynach portu gdyńskiego znajdowało się w dniu 4 bm. 144 tys. krzyż pomarańczę (skrzynia przeciętnie po 60 kg.). Nagromadzone zapasy ulegające już nawet częściowemu zepsuciu, spowodowały zniżkę cen. W Gdyńi pomarańcze hiszpańskie sprzedaje się w detalu już po 1.10 zł.

Obecnie owocarze już przestają się interesować pomarańczami hiszpańskimi. Już w dniach najbliższych odejdą do Gdyńi większe transporty gatunkowo lepszych pomarańczy palestyńskich i włoskich. Owocarze będą się starali oczywiście utrzymać ceny za te daleko lepsze od hiszpańskich pomarańcze na wyższym poziomie. W sprawie tej odbywają się w gdyńskiej izbie handlowej pertraktacje, które w razie niedojścia do porozumienia z owocarzami — zakończą się wydaniem odpowiednich zarządzeń.

Nadmieniamy, że cena za lepsze gatunki pomarańczy, które niebawem pojawią się na rynku, może w detalu w przybliżeniu wynosić 1.40 zł. za kg. Będziemy więc mieli w większej ilości tanie i dobre pomarańcze.

Kronika gospodarcza.

NA CENTRALNA TARGOWICĘ W MYSŁOWICACH sprowadzono od dnia 26.2 do 4.3 b.m.: wołów 1, buhai 24, krów 468, jałowców 34, świń 1337, cieląt 96; razem 1960 szt. zwierząt. Płaceno w dniu 4 b.m. za 1 kg. żywej wagi za nierozczyszczoną (ceny loco Targowica łącznie z kosztami handlowymi) od 0.54 do 0.80 zł.

GIEŁDA ZBOŻOWO - TOWAROWA.

Ceny za 100 kg. paritet wagon Warszawa, w handlu hurtowym ładunkach wagonowych. Kursy ustalone na podstawie cen giełtowych.

Pszonica jara czerwona szklista 775 g-l 18.00—18.50. Pszonica jednolita 742 g-l 18.00—18.50. Pszonica zbierana 731 g-l 17.00—17.50. Żyto I standard 700 g-l 14.50—15.00. Żyto II standard 687 g-l 14.25—14.50. Owies I standard (niezadecyzowany) 497 g-l 15.50—16.00. Owies II standard (lekkio zadecyzowany) 468 g-l 14.50—15.00. Owies III standard (zadecyzowany) 438 g-l 14.00—14.50. Jęczmień browarny 689 g-l 19.50—20.50. Jęczmień 678-673 g-l 18.00—18.50. Jęczmień 649 g-l 16.00—16.50. Jęczmień 620.5 g-l 15.50—16.00. Mąka pszen-

na gat. I-B 0—45% 31.00—33.00. Mąka pszen-na gat. I-C 0—55% 29.00—31.00. Mąka pszen-na gat. I-D 0—60% 27.00—29.00. Mąka pszen-na gat. I-E 0—65% 25.00—27.00. Mąka pszen-na gat. II-B 20—65% 23.00—25.00. Mąka pszen-na gat. II-D 45—65% 22.00—23.00. Mąka pszen-na gat. II-F 55—65% 21.00—22.00. Mąka pszen-na gat. II-G 60—65% 20.00—21.00. Mąka pszen-na gat. III-A 65—70% 15.00—16.00. Mąka żytnia I gat. 0—55% 23.00—24.50. Mąka żytnia I gat. 0—65% 22.00—23.00. Mąka żytnia II gat. 16.00—17.00. Mąka żytnia razowa 17.00—18.00. Mąka żytnia pościelna 14.50—15.00.

RKONIKA ZAWIERCIA

× BUDŻET ZAWIERCIA. Wczoraj odbyło się posiedzenie komisji finansowo-gospodarczej na której rozpatrywano był budżet Zawiercia. Na następne posiedzeniu zalokalizowane zostaną prace komisji nad budżetem, poczem znajdzie się on na posiedzeniu Rady miejskiej.

× OGRÓDKI DZIAŁKOWE. Pogłoski, jakoby ogródki działkowe w Zawierciu miały być w ub. roku zlikwidowane są pozbawione wszelkich podstaw. Należy, jak nas informują, zarząd miasta czyni starania aby liczbę ogródków zwiększyć.

× WALNE ZEBRANIE P. M. S. w Zawierciu odbył się dzisiaj w sali Re-sursy T. A. Z.

× KONFERENCJA W T. A. Z. W związku z bielskim uruchomieniem drukarni T. A. Z. — odbyła się wczoraj w fabryce konferencja na której delegaci związków robotniczych zostali poinformowani o kształceniu uruchomienia fabryki.

× URUCHOMIENIE CEMENTOWNI „WYSOKA“. Jak się dowiadujemy, cementownia „Wysoka“ w Łazach koło Zawiercia w tych dniach zapaliła piec, uruchamiając cementownię na okres sezonowy. W związku z uruchomieniem cementowni „Wysoka“ prace znalazło około 400 robotników. Dodać należy, że w b. r. cementownia rozpoczęła pracę o miesiąc wcześniej, niż w latach ubiegłych.

KRONIKA OLKUSZA

Szajka złodziejska W RĘKACH POLICJI

W ub. roku na terenie gm. Kroczyce gwałtownie przez dłuższy czas nieuchwytna szajka złodziejska z obłego powiatu. Łupem złodziei padały przeważnie świnie, drób, a nawet cielęta. Dzięki energicznemu dochodzeniu kilku sąsiednich posterunków, t. j. z pow. Zawierciańskiego i Włoszczowskiego, udało się w tych dniach szajkę tę zlikwidować. Do szajki złodziejskiej należało mieszkających w Zdów gm. Niegowomia, pow. Zawierciańskiego: Józef Kucharski, Franciszek Dordziś i Antoni Ciocka, którzy zostali ujęci i oddani do dyspozycji sądu grodzkiego w Szczekocinach, pow. Włoszczowskiego. Wszyscy są to zawodowi złodzieje, którzy kradzież dokonywali przeważnie na terenie pow. Olkuskiego z bronią w ręku.

— XX —

„ORZEŁ“ — Miłość skażona.

× NA F. O. M. wplacili do K. K. O. w Olkuszu: dyrygenta i pracownika fabryki giamy „Wolbecm“ i zakłady „Ideal“ w Wolbromiu, zł. 4.050 w obligacjach 6% pożyczki manodowej oraz p. mortuarjusz Świdłowski zł. 300.

× NA ZAKOŃCZENIE KARNAWAŁU odbył się w Olkuszu (sala „Uciecha“) w dn. 6 bm. t. zw. „Śledzik olkuski“ pod protektorem pp. stanosłościwa Głiszczyńskich, tłumaczeństwa Majewskich i in.: z którego zysk w wysokości przeszło 100 zł. przeznaczono dla chudojny hancerskiej do Spawy. — Komitet zabawy wręczył nagrody pierwszemu pięciu parom przybyłym na zabawę, oraz najlepszym tańczącym za tańce masodowe. Jury przyznało I m. za mazurę pp. Reni Feczko-wie i Janowi Stachurskiemu, II m. pp. Zbieżance i Tadek Kuczkowski, oraz pp. Janno i inspektowni Wojalowski, poczem wyróżnieni zostali: pp. Tarabalska, Skiel-ska, Bielówna, Dobrzańska, prof. Kola-cz i J. Stolarski. Zarząd koła P. H. dziękuje wszystkim za poparcie i współudział w zabawie, a przede wszystkim p. Wojalowski za prowadzenie tańców.

W tym samym dniu Zr. Pr. Ob. Kolb w Bollesławiu urządził t. zw. „Kie-masz“ z wieloma atrakcjami. Podczas miłej zabawy kilka piosenki odśpiewała p. Jaszczyńska z Bollesławia, dysponująca ładnym i silnym głosem.

× OBNIŻENIE PŁACY. Zarząd fabryki papieru „Kłucze“ obniżył płacę robotnikom sezonowym z zł. 3.80 — do 3.20 zł. Robotników sezonowych w pa-pierni jest obecnie około 300.

Marzeniem kobiety jest

zachować młodość, piękność, usunąć wyrwy, zachować jak: zmanizacji, zwiolenia skóry i inne defekty. Wszystko to osiągnąć można tylko przez racjonalną pielęgnację cery.

KOSMETYKA NOWOCZESNA uwzględniła wszystkie te czynniki i jest bardzo pomocna.

KOSMETYKA NOWOCZESNA — to nie powierzchowne upiększenie — to trwałe pielęgnowanie ciała. Przez zabiegi kosmetyczne odżywiamy skórę, utrwalamy młodość, udoskonalamy urodę.

Nieumiejętne stosowanie nawet najwzajemniej reklamowanych i najpiękniej opakowanych środków nie tylko nie przyniesie pomocy, ale może pogorszyć, jeżeli krem, puder, czy inny środek kosmetyczny nie będzie dostosowany do indywidualnej właściwości cery

GABINET KOSMETYCZNY „URODA“

WŁADYSŁAW WNUKOWEJ
SOSNOWIEC, 3-GO MAJA 15.

Wszystkie zabiegi wchodzące w zakres współczesnej kosmetyki. — Porady i wskazówki.

Pamiętaj o Funduszu Obrony Morskiej.

BIZONY W POLSCE

W wyniku zeszłorocznego zjazdu w Polsce Polaków z Zagranicy powstała wśród naszej Polonii w Kanadzie myśl zadokumentowania jakimś wspaniałym darem lojalności i przywiązania Polonii Kanadyjskiej dla Pana Prezydenta jako Głowy Macierzystego Kraju.

Znając zamiłowanie łowieckie P. Prezydenta przeznaczono na dar ten cztery bizony, zaofiarowane przez Zarząd Kanadyjskich Parków Narodowych ze stada w Buffalo. Uzyskano od dwóch kompanij kolejowych przewóz bizonów z Buffalo do portu Halifax (10 dni drogi kolejaj); linja Gdynia — Ameryka udzieliła dalszego bezpłatnego przewozu na stanku „Kościuszkę”; polskie koleje, władze celne i weterynaryjne poczyniły wszelkie ułatwienia, aby potężne zwierzęta przybyły do Gdyni 20 listopada r. ub., mogły już następnego dnia znaleźć się w miejscu przeznaczenia.

Pan Prezydent Rzplitej dar przyjął i powierzył go Administracji Lasów Państwowych.

Jako teren na zwierzyńiec, wybrano miejscowość Książ, położoną około 9 km. od Tomaszowa Mazowieckiego, w pobliżu linij kolejowej Kozłowski — Skarżysko (stacja Jeleni), w obrębie państwowego nadleśnictwa Smardzewice.

Intencją komitetu było — według słów własnych — „umożliwienie rozwoju w Polsce hodowli żubrow-bizonów oraz zainicjowanie rasy bizona kanadyjskiego.

W związku z tem szereg ciekawych uwag, które niewątpliwie zainteresują każdego myśliwego podaje p. Kostryko w lutym — (Nr. 4) zeszytu „Łowcy Polskiego”.

Jak wiadomo, z 5 sztuk żubrow, zakupionych i hodowanych w Białowieży od r. 1930, wzrosło to stado do 15 sztuk w r. ub. Z tej liczby 6 sztuk stanowią mieszańce, — przeważnie w trzecim lub czwartym pokoleniu pochodzące od bizonów amerykańskich (Bison bison). Zamierzanie jest w niedługim czasie przeprowadzić wszystkich mieszańców (krów) do uroczyska w Książu, gdzie łącznie z byłym żubrem czystej krwi stanowiąc będą hodowlę mieszańców, podczas, gdy w Białowieży pozostanie hodowla żubrow krwi czystej. (Bison bonasus). Bizonice oraz ich potomstwo żeńskie, łącznie z żubrami krwi czystej, dawać będą również mieszańce, z których utrzymywane będą tylko żeńskie sztuki: przez dalsze łącznie ich z żubrami krwi czystej uzyskiwać się będzie stopniowo sztuki coraz bliższe naszego żubra. Praktycznie już w trzecim pokoleniu mieszańców odróżnienie ich od czystych żubrow po wyglądzie zewnętrznym jest przeważnie niemożliwe.

Nadeszłe sztuki bizonów przedstawiają się jak następuje:

3-letnie cielnie jałowice: Alberta, Manitoba i Acadia oraz dwuletni byczek — Yukon. Mimo długotrwałej podróży zwierzęta przyszły, poza jedną sztuką, całkowicie zdrowe. Ponieważ pochodzą one z rozległych terenów o charakterze stepu z zarostami, przystosowanie do miejscowego pokarmu i ograniczonej powierzchni zwierzyńca następować będzie stopniowo. Zważywszy jednak na dość pomyślnie próby podobnej hodowli, prowadzonej w Niemczech od 1928 roku (Springe pod Hannoverem), liczyć trzeba i u nas na dodatnie wyniki.

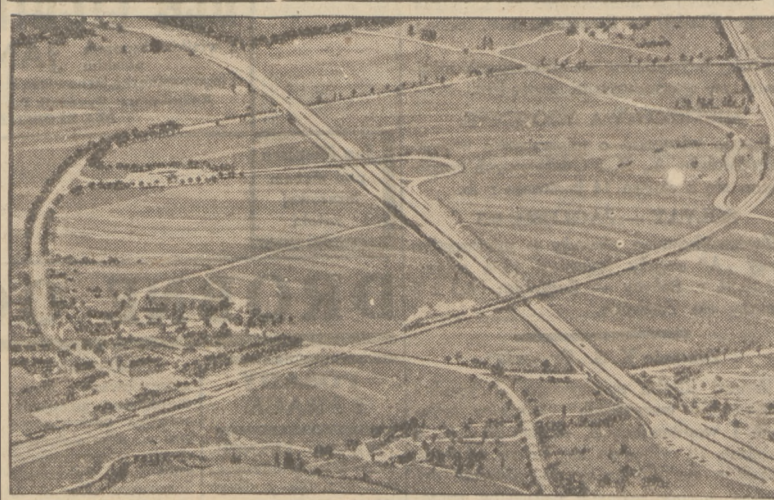
Z uwagi na dużą żywotność bizonów amerykańskich, można ocenić ich dodanie znaczenie dla rekonstrukcji żubra w Polsce.

Jak twierdzą uczeni amerykańscy, do jednego z interglacjów odnieść należy wędrówkę bizonów z Azji do Ameryki Północnej; — świadczyłoby to o pochodzeniu ich wraz z żubrem z jednego pnia (Bison priscus?)

Historja bizonów w Kanadzie jest bardzo pouczająca: przed rokiem 1870 bizony były tam w wielkiej obfitości, a już rok 1900 stanowił datę ich całkowitej zagłady. Od r. 1906

rozpoczyna się zwrot: rząd kanadyjski zakupuje 716 sztuk ze Stanów Zjednoczonych i przewozi je na okrętach do utworzonego Parku w Buffalo pod Wainwright (Alberta). Obecnie liczebność tego stada sięga 6.000 sztuk, przytem zaznaczyć trzeba, że

ze względu na możliwości wyżywienia (obszar Parku wynosi 125.680 akrów) — stosowany jest od szeregu lat odstrzał tak, że sumarycznie przyrost bizona z wyjątkowej liczby 716 sztuk z roku 1906 wynosił prawie 24.000 sztuk.

IDEALNY PROFIL AUTOSTRADY

Fotografia powyższa uwiadamia idealne rozwiązanie trasy autostroady (jeden z wielu odcinków wybudowanych ostatnio w Niemczech). Wszelkie skrzyżowania poprowadzone są na różnych poziomach — albo nad drogą samochodową (kolej i wjazd na autostradę na fot.), albo w tunelu pod autostradą (zwyczajna droga — wysadzana drzewami na fot.). Dzięki tak wykonanym skrzyżowaniom można osiągać na autostradach wielkie szybkości.

Centralna rada turystyczna będzie obradować w maju w Krakowie

W dniach od 14 do 16 maja obradować będzie w Krakowie doroczny międzynarodowy kongres centralnej rady turystycznej. Jest to organizacja turystyczna najwyższego rzędu z siedzibą w Paryżu. Założono ją w lutym 1925 r. z inicjatywy francuskiego urzędu turystycznego. Organizacja ta ma za zadanie popieranie światowego ruchu turystycznego, popieranie przemysłu turystycznego itp. Według ostatniego skrowidza należy do niej 26 państw, automobilklubów i touring-klubów z poszczególnych państw poza tem 46 urzędów turystycznych, a wreszcie międzynarodowa unija kolejowa.

Pierwsze trzy kongresy odbyły się

w Paryżu, czwarty w Brukseli, następny zaś znowu w Paryżu. Od r. 1931 odbywają się kongresy na przemian w latach parzystych w Paryżu, w latach zaś nieparzystych w rozmaitych krajach. I tak w r. 1931 odbył się kongres w Budapeszcie, w r. 1933 w Kairze, w b. r. zaś kongres odbędzie się w Krakowie na zaproszenie ministerstwa komunikacji w porozumieniu z M. S. Z.

Podczas trzydniowego pobytu w Krakowie goście zagraniczni będą obradować nad rozwojem turystyki światowej. W międzyczasie zwiedzą zabytki m. Krakowa, kopalnie soli w Wieliczce, a następnie wyjadą do Zakopanego i Pienin.

W związku z mającym się odbyć kongresem międzynarodowym centralnej rady turystycznej zostanie w Krakowie zorganizowana międzynarodowa wystawa propagandowych afiszów turystycznych, na którą wyznaczył jeszcze kilka lat temu nagrodę król egipski Fuad. W związku z tem przybędzie do Krakowa delegat egipskich sfer turystycznych.

Nadmienić wypada, że międzynarodowa centralna rada turystyczna wy daje międzynarodowy kalendarz turystyczny, zawierający najważniejsze imprezy, atrakcje i obchody, mające znaczenie turystyczne i folklorystyczne z poszczególnych krajów.

Udogodnienia dla turystów WYJEŻDZAJĄCYCH DO FRANCJI.

Z okazji „Wielkich Świąt” (Le Grandes Fêtes), które odbędą się w Paryżu w czasie od dnia 1 czerwca do dnia 31 lipca 1935 r., obywateli polscy, którzy podróżować będą grupami, jako członkowie prawnie uznanych organizacji zawodowych, pozabawionych charakteru politycznego, będą mogli wjechać na terytorjum Francji na podstawie listy zbiorowej. Lista ta winna być poświadczona przez kompetentne polskie władze administracyjne i przez konsula francuskiego. Wizę na wyjazd do Francji turysta otrzyma w konsulacie francuskim w miejscu zamieszkania po przedłożeniu dowodu osobistego.

Opłata za wizę będzie zmniejszona do 10 fr., a prawo przebywania we Francji zostanie przedłużone do 2 miesięcy.

Rozwój Pojezierza SUWALSKO - AUGUSTOWSKIEGO

Ministerstwo Komunikacji wydało w formie broszury obszerny protokół konferencji, która odbyła się w listopadzie 1934 r. w Suwałkach z inicjatywy Min. Komunikacji pod przewodnictwem p. min. Butkiewicza. Broszura została zatytułowana „Rozwój Pojezierza Suwalsko - Augustowskiego, jako terenu turystyczno-leśnikowego” i zawiera obszerną referaty, wygłoszone podczas konferencji przez pp. starostów w Suwałkach i Augustowie. Poruszone w nich zostały potrzeby odnoszące się do widzenia turystyki, potrzeby komunikacyjne, drogowe, wodne, rozwój ruchu letniskowego, sportów zimowych, oraz organizacja turystyki i propagandy turystycznej. Taksy kuracyjne

Brak doświadczenia, załamanie psychiczne Właściwe przyczyny tragedji na Babiej Górze

W „Gazecie Polskiej” p. Jan Szczepański omawia tragiczną przygodę tragedji na Babiej Górze, w wyniku której zwrócił się straciło życie. Oto co pisze ten doświadczony turysta:

Jeżeli teraz sięgniemy do tych najgłębszych źródeł wypadku bałkońskiego, stwierdzimy sylwetkę następującą: wczesna noc zimowa na Przłęczy Izdebskiej, możliwości wygodnego zejścia do schroniska P.T.T., potęgająca się zawiata śnieżnica.

Ludzie, którzy w tych warunkach odbywają się pomimo wszystko iść na szczyt Babiej Góry są albo zupełnymi „ceprami”, lekkośmislami i nieodpowiedzialnymi nowicjuszami, albo — jak właśnie w omawianym wypadku — są to turyści doświadczeni i świadomi swoich sił i ufający im. Sądzą oni, że opną się huraganowi, że wycieczkę swą doprowadzą bezpiecznie do pomyślnego końca, że noc nie będzie dla nich przeszkodą w trafeniu do schroniska Beskidów-Verein. Ruszają więc odważnie naprzód.

Kalkulacja okazuje się mylna. Turyści docierają wprawdzie do szczytu Babiej, ale w noce nie pogodzić nie odskakują zbawczego schroniska, a nieustanny wicher szybko im kradnie siły. Ci ludzie znali sytuację: wiedzieli zapewne, że nie wskazać im drogi ani świetlny reflektor ani hukająca syrena. Są to zresztą środki pomocnicze alpinistów bardziej w pogodzie niż w zawiści.

W omawianym wypadku przypadek

choć, iż jeden z turystów przesunął się tak blisko schroniska, iż byłby doszedł jakikolwiek znak, ale młody nawet w reflektor i syrenę zapalniczkę schroniska byłoby widzialne i słyszalne tylko w niewielkim promieniu. Stwierdźmy zatem: tragiczną omyłkę w rachunku czworga ofiar Babiej Góry było przecenienie własnych sił i doświadczenia. Okazuje się to jasno z ich zachowania bezpośrednio przed śmiercią.

Ulegli oni załamaniu psychicznemu, właściwej przyczynie swej katastrofy, a zarazem najczęstszej przyczynie tego rodzaju śmierci w górach.

Wypadku dwóch dowodzi zarówno odcięcie i porzucenie nart przez obie uczestniczki, jak przedewszystkiem błąd zasadniczy, rozdzielenie się i, co zatem idzie, utrata jasnej orientacji i popadnięcie w rozsypanie. Bo zważywszy: Beskidów to nie Tatry i Białka Góra to nie uwinia turnia wysokogórska, gdzie zawsządy czyha na turystę śmierć w niepaści. Na Babiej Górze wystarczy puścić się ile sił prosto wód południowym zboczem i starać się dotrzeć do zbawczego lasu, tamiącego wściekłość huraganu.

Tymczasem ofiary katastrofy smęły się jak ośnie po otwartym na wicher zboczach, póki nie padły na śmierć z wyczerpania.

Ale, aby móc zejść na południe i uratować się, trzeba było dysponować niezachwianą siłą woli i wiarą w ratunek: trzeba byłoby iść twardo do wiatru, który dął z południa. A na te energie zabrakło

już sił... Jak zawsze w takich wypadkach pozostaje jeszcze jedno zasadnicze pytanie: czy nie istniały jakieś szczególne przyczyny, które w nocy z 14 na 15 lutego b. r. pobudziły zwrótu turystów do wysiłku, przestającego — jak się okazało — ich możliwości? I tu odsłania się ostatnia przyczyna ich śmierci, o której z ważnych powodów społecznych nie należy również zapomnieć.

Nieszczośliwych turystów pośludzał do maksymalnego wysiłku moment hojskowy, wola zdobycia zaszczytnego odznaku w rajdzie sportowym. Odnęć należy być bardzo ostrożnym w organizacji zbiorowych imprez sportowych na terenie wyższych gór. Turystyka górską jest przeważnie indywidualistyczną, dość niebezpieczną wyprawą ze względu na nią elementów hojskowych. Jako nowoczesną zasadę powinno się zaś przyjąć, iż w razie słabego niepogody muszą ustać wszelkie zawody, raidy i t. p. Instytut sportowy oraz tłumniejsze rzesze kłanuje po odznaki i medale gońskie. Jest to objaw społeczny bardzo groźny i smutny. Trzeba jednak ująć go w żelazne kłanys ostrożności i szlachetności życia ludzkiego.

Unikajcie wypadków takich jak na Babiej Górze i odwrócenie nieuchronnej groźby podobnych, coraz bardziej częstszych i licznych wypadków leży tylko na płaszczyźnie jednorodnych wysiłków: jak najgruntowniej wychowywania turystów pod względem praktycznym i ideowym.

SPORT

Ostatnie mecze piłkarskie o mistrzostwo kl. A. rundy jesiennej

Nierozegrane w ub. roku zawody piłkarskie o mistrzostwo rundy jesiennej 1934 r. kl. A. odbędą się w następujących terminach:

17 bm. Unja — Płomień.
24 bm. Zagłębie — Unja.
31 bm. Unja — Zagłębianka.
7. IV. r. b.: Sarmacja — Unja i 27 mi-

nutowa dogrywka: Zagłębie — Zagłębianka.

Dn. 7. IV. r. b. odbędzie się mecz rundy jesiennej o mistrzostwo kl. C: Placówka (Piaszki) — Strzelecki K.S. (Sosnowiec).

Kluby wymienione ma pierwszych miejscach są gospodarzami zawodów.

MISTRZOSTWA WIOSENNE.

Runda wiosenna o mistrzostwo wszystkich klubów A, B. i C klasowych rozpoczyna się z dniem 14 kwietnia r. b.

SOLVAY — ZAGŁĘBIE 0:3

Zweryfikowano zawody o mistrzostwo klasy „A” rundy jesiennej 1934 roku: 7.10.34 r. Solvay — Zagłębie: 0:3 i 2 punkty dla Zagłębia.

Zebrań K. S. „Brygada”

Zarząd Klubu sportowego „Brygada” zawiadamia wszystkich członków czynnych i wspierających, że dn. 10 bm. o godzinie 10 odbędzie się walne zebranie członków na którym m. in. zostanie dokonany wybór nowych członków zarządu. Zebranie odbędzie się w lokalu b. Kasy pieniężnej przy ul. Warszawskiej 7, w domu p. Łuczkosia.

Mecz piłkarski Polska — Węgry.

Międzynarodowy mecz piłkarski reprezentacji robotniczych Polska — Węgry z cyklu rozgrywek o robotnicze mistrzostwo Europy odbędzie się w ramach zlotu Z.R.S.S. w końcu czerwca.

Magistrat katowicki przejmie sztuczny tor?

W Katowicach odbyło się jak już donosiliśmy walne zgromadzenie członków Spółdzielni sztucznego toru. Na zebraniu zapadła uchwała, aby przekazać cały majątek w obecnym stanie wraz z aktywami i pasywami magistratowi m. Katowic. Jak słychać Magistrat m. Katowic przejmie tor na własność pod warunkiem, że Śląsk. Urząd Wojewódzki zgodził się na umorzenie pożyczki, jakiej udzielił Towarzystwu w wysokości 160 tysięcy zł.

Zawody Ping - Pongowe.

W ubiegłą środę dnia 6.3.1935 r. od było się w Sosnowcu w lokalu O. S. P. „C. G. Schön” spotkanie drużyny O. M. P. im. Gen. Br. Pierackiego i O.S.P. „C. G. Schön” z wynikiem: drużyna pierwszych 7:0 dla O.S.P. C. G. Schön” i drużyna drugich 7:0 również dla O.S.P. „C. G. Schön”.

Mistrzostwa hokejowe Polski od 9 — 11 b.m. we Lwowie.

Zarząd polskiego Związku hokeja lodowego postanowił na wczorajszym posiedzeniu powierzyć okręgowi lwowskiemu urządzenie mistrzostw polskich w dniach 9—11 b.m. we Lwowie. W zawodach wezmą udział drużyny Czarnych, Lechii, Cracovii oraz zwycięzca z meczu Legia — A.Z.S. Poznań, który odbędzie się również we Lwowie 9 b.m. rano.

PROGRAM RADJOWY

PIĄTEK 8 MARCA 1935 R.

6.30 Audycja poranna. 7.50 Wskazówki praktyczne. 8.00 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu, hejnał. 12.05 Koncert popularny (pięty). 12.50 Chwilka dla kobiet. 13.00 Muzyka lekka. 13.50 Cudła giełdy zbożowej — towarowej. 13.55 Chwilka społeczna. 14.00 Uwertura operowa (pięty). 15.45 Audycja operetkowa z Wilna. „Kochanka ekranu” — radjofonizowany skróty operetki Stacha i Petersburskiego w wyk. zespołu operetki wileńskiej. 16.30 „Marzec na niebie i na ziemi” — pogawędka przyrodnicza w opracowaniu dr. Feliksa Burdeckiego. J. Orłowskiej — Wernowej i prof. S. Sumińskiego. 16.45 Aniela Szeleńska — anie i pieśni polskie (pięty). 17.00 „Przełom psychiczny u dojrzewającej młodzieży” — Wanda Staszewska. 17.15 R. Schumann: kwartet fortepianowy Es-dur. Wyk.: Lidia Kmitowa — skrzypce, Mieczysław Szalecki — altówka, Rafał Halber — wiolonczela i Ignacy Rozenbaum — fortepian. 17.40 Audycja dla chorych. 18.10 Fragment z „Dziadów” Mickiewicza. 18.30 Koncert reklamowy. 18.45 Caruso śpiewa (pięty). 19.15 „Polska sztuka na Spiszu” — Jerzy Langman. 19.25 Wiadomości sportowe. 19.35 Koncert zespołu mendlonistów „Halaka” z Rozdzenia. — Szopimie. 19.50 Feljeton aktualny. 20.00 Jak spędzić święta. 20.05 Poaganka muzyczna dr. Emilii Elsnerówny. 20.15 Koncert symfoniczny z Filharmonii warszawskiej. 22.30 Recytacje poezji. 22.45 „Higiena młodej dziewczyny” — odczyt — wygl. dr. Marja Kasperowiczowa. 23.05 Sienkiewicza francuska.

TRANSMISJA Z WIEDNIA.

W dniu 9 b.m. (sobota) o godz. 20 rozgłoszenie Polskiego Radia transmitować będą krótką wesołą audycję muzyczną w opracowaniu W. Hrubego, który położy w niej jak wygląda dzisiaj świat w rytmie epoki naszych czasów.

CZECHOSŁOWACJA — SZWAJCARJA

17 marca odbędzie się w Pradze zawody piłkarskie między reprezentacjami Czechosłowacji i Szwajcarii. Sędzią w zawodach będzie dr. Bauwens (na ilustracji).

Jan Kiepusa
śpiewa
po
polsku

KINO „ZAGŁĘBIE” SOSNOWIEC

Od zarwatka 7-go marca 1935 r.
największa sensacja filmowa

DLA CIEBIE ŚPIEWAM

z wielkim tenorem **JANEM KIEPURĄ**
polskim
i jego partnerką jasnowłosą Martą Eggerth w rolach głównych
Nadprogram: Tygodnik Paramonta i dodatek kolorowy.
DLA MŁODZIEŻY DOZWOLONY.

Jan Kiepusa
pod niebem
lazarowej
zatoki

Jan Kiepusa
na maszcie
wytwornego
statku

Jan Kiepusa
i
Marta Eggerth
para
kochanków

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY i PRACE

POLSKO FRANCUSKA korespondentka-stenotypistka z długoletnią praktyką we Francji — poszukuje pracy. Zgłoszenia do Administracji pod „Korespondentką”. 1310

SEZUŻĄCA przychodnia czysta i uczciwa z gotowaniem zaraz potrzebna. Zgłoszenia: Sosnowiec, Prosta 1a m. 12 od 2—5 popoł. 1319

Przy
Włosów wydadoniu,
łupieżu, łysieniu
stosuje się
mydło Chinowocmielowe
i **Esencję Chinowocmielową**
(z Kogutkiem). 924

ENERGICZNY

emerytowany asesor stanowiąca przyjemnie wszelką odpowiednią pracę, administrację domu, przedstawicielstwa firm. Zgłoszenia: Sosnowiec „Kurier Zachodni” „Emeryt”. 1311

KUPNO i SPRZEDAŻ

PLAC
do sprzedania przy Nowym Rynku w Zawierciu o powierzchni 45 przętów. Wiadomość w składzie aptecznym M. Kłosa przy ul. Kosciuszki w Zawierciu lub w Administracji „K. Z.” w Sosnowcu, ew. w filii „K. Z.” w Dąbrowie. 1308

PLAC
budowlany, ogrodzony 42 przęty przy ul. Moniuszki 2-a sprzedam zaraz. — Wiadomość: Kołtąja 11 (dozorca wskazeł). 924

KASA

ogniotnawia, — średni rozmiar, w b. dobrym stanie, tanio sprzedam. Sosnowiec, Kołtąja 11 m. 1. 1086

FORTEPIAN

krzyżowy, mało używany, sprzedam okazanie tanio. Chorzów 1, Gimnazjalna 8. 1317

UZDROWISKA

BYSTRA

„Słoneczna” (nazwa dawniejsza „Uzdrowisko”) Dra Szarewskiego, pensjonat dla zdrowych i uzdrowieńców. Ceny umiarkowane. 296

ZGUBIONE DOKUMENTY

LEGITYMACJA
tymczasowa wydana przez Ubezpieczalnię w Sosnowcu zgubiła Aniela Mider. 1318

Różne

ZARÓWKI

najtańszej oferty rażądanie Przedsiębiorstwo Elektrotechniczne Inżynier Bolesław Jurski, Kraków, Jagiellońska 4, tel. 131 4 504

ORYGINALNE PROSIRI
MIGREND NERVOSIN 0.005 g. 1000
ZN. FABR. **KOGUTEK**
ZA ŚRODKIM KOŁYCIEM BÓLE
TASZOSOWANIE
BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW, MIGRENA, NEURALGIA, GRYPY
I PRZEBIEGIENIA BÓLE STANOWE KOSTNE ARTRETYCZNE I INNE
ZARADKI W ARTERACH PROZOWYCH ZĘBÓW, KOGUTEK
W ODDZIAŁACH ODDZIAŁOWYCH 10 5 PROZOWYCH
BŁYDŁE WŁAŚCIWOŚCI 10 5 PROZOWYCH

KINO „EDEN”

Uczta Miłości
Muzyki — Śmiechu!
Najsłynniejszy romans muzyczny świata!

Wesoła wdówka

Doskonałe dzieło doskonałych twórców.
Maurice CHEVALIER, Jeanette Mac Donald
Muzyka Franciszka Lehara
Korona działalności Wytwórni M. G. M.

KINO „Palace”
w Sosnowcu ul. Warszawska 2.
Dziś! Niezapomniana „Nana” **Anna Sten** artystka sowiecka
oraz ulubieniec publiczności **Fredric Marsch**
w przepięknym filmie rosyjskim p. t. **KATIUSZA**
Reżyserji Roubena Mamouljana. —: Przebogata wystawa! Oryginalna kapela bałajek! —: Pieśni w języku rosyjskim.

SOSNOWIEC, Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4.
Tel. 64. Skrytka pocz. 62.
Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 23.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Oddziały „Kurjera Zachodniego”:

BĘDZIN, Małachowskiego 7. — CZELADŹ, J. Dembiński, Miłowicka 5. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRÓDZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza 43. — ŁĄŻY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordasewskiego. — STRZEMIĘSZYCE, księg. W. Bagliński. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, F. Nanberg. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego.